

זרע שמשון

פנינים יקרים וקצרים מתורת הגאון המקובל חסידא קדישא הרב מוה"ר שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זלה"ה מח"ס 'זרע שמשון' ותולדות שמשון' נלב"ע ו' אלול תקל"ט ומקום קברו לא נודע שהבטיח שכל הלומד בספריו יזכה לישועות ונפלאות בבני חיי ומזוני

שבועות תשפ"ג • זרע שמשון הלימוד שמשיע ישועות • 473 ט"ו

אמרות שמשון

מאמר מיוחד בענין מעלת וסגולת התורה כפי שיש ללמוד מהתנהגות דוד המלך ע"ה שיום ההילולא שלו בחג השבועות

קושיות בדברי המדרש

במדרש (ויק"ר לה, א) 'חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך' (תהלים קיט ט), אמר דוד רבש"ע בכל יום הייתי מחשב ואומר למקום פלוני ולבית דירה פלונית אני הולך, והיו רגלי מוליכות אותי לבתי כנסיות ולבתי מדרשות. הקשה היפה תואר וכי בשיגעון נהג דוד, שיכוון ללכת למקום אחר, ורגליו יביאוהו בעל כרחו לבית המדרש. ועוד יש להקשות מדוע אכן דוד בעצמו לא רצה ללכת לבית המדרש עד שהוצרך שרגליו יוליכו אותו בעל כרחו. ועוד צריך ביאור והבנה בכונת דברי המדרש שהיו רגליו מוליכות אותו לבתי כנסיות ולבתי מדרשות.

דוד המלך ביקש שהקב"ה ישמרהו שלא יחלה מחמת עול המלוכה

ויש לפרש עפ"י מה שמובא בגמרא (ברכות ד, א) 'לדוד שמרה נפשי כי חסיד אני, ולא חסיד אני שכל מלכי מזרח ומערב ישנים עד שלש שעות ואני חצות לילה אקום להודות לך' (תהלים קיט סב) וכו'. ותמה בעיון יעקב, וכי איך יתכן שדוד מבקש שכל מצוותיו מאת הקב"ה בעולם הזה ואומר להקב"ה שישמרהו היות והוא חסיד.

ותירץ העיון יעקב שהיות ודרך המלכים לפנק ולעדן את עצמם בכדי שלא יבוא לידי חולי של מרה שחורה מחמת דאגת וטרדת המלוכה, ודוד לא היה עושה כן, ולא הכניס את עצמו לדברים שמביאים עידון ותפוקים, לכך היה מתפלל שהקב"ה ישמרהו שלא יבוא לידי חולי זה מחמת הטרדות שיש לו במלכותו, ונמצא שלא היה כאן בקשת שכר, אלא בקשת שמירה והצלה, שהיות שהוא מתנהג בחסידות ובפרישות, ואינו נוטה אחר דברים החומריים בכדי להציל עצמו מחולי המרה שחורה, לכך מבקש שהקב"ה ישמור אותו.

מדין ונשמרתם לנפשותיכם מחויבים להישמר מחולי

ויש להוסיף עוד על דבריו ולבאר קצת באופן אחר, שהנה באמת מעיקר הדין דוד המלך אף היה מצווה לעשות עידונים לעצמו, וחייב לעשות כן משום מצות 'ונשמרתם מאד לנפשותיכם', והרי אמרו בגמרא (פסחים ה, א) שבמקום ששכיח ההיזק אסור לסמוך על הנס, וזה דבר שכיח ביותר, שמי שיש לו עול כבד וטרדות עצומות יחלה מרוב עול לחץ ודאגות, ולכך בודאי מדין תורה היה חייב לעשות פעולות הצלה לגופו, ובכללם לילך למקומות של עידונים וכדו'.

ולכן אכן דוד המלך בתחילת מחשבתו היה מחשב למקום פלוני אני הולך לבית דירה פלונית וכו', היינו שחישב ללכת לעדן ולהשיב את נפשו מעט, כדי

שלא יבוא לידי חולי מרה שחורה מחמת הדאגות והטרדות שמביאים חולי זה, וחשב לעשות כן מצד שרצה לקיים את מצות התורה שציוותה 'ונשמרתם מאד לנפשותיכם', ולכך הבין שמחויב שצריך לילך למקומות עידון אלו.

העוסק בתורה זוכה לשמירה ממקרי הטבע

אלא שלאחר מכן חשב על הפסוק (שמות טו, כו) 'אם שמוע תשמע וגו' כל המחלה אשר שמת במצרים לא אשים עליך, ויש לתמוה בכונת ההבטחה שיש בפסוק זה, הלא מדובר במי ששומר את המצוות, אם כן בודאי שהקב"ה לא ישים עליו מחלות וצרות, ומה צריך לומר זאת כהבטחה מיוחדת. ומכאן הבין דוד המלך, שבודאי כונת התורה בפסוק זה להבטיח שמי שישמור את המצוות, אזי אף באופן שמצד הטבע שהוא שרוי בו ראוי לבוא עליו חולי, כמו אצל דוד המלך שמתטבע התנהגותו וטרדת מלכותו ראוי הוא לחלות במרה שחורה, על אופן זה מבטיח הכתוב 'אם שמוע תשמע למצוותי וגו' כל המחלה אשר שמת במצרים לא אשים עליך, ועוד שיש לו לסמוך על כך שהתורה מגנא ומצלא, ואמרו חז"ל (ברכות ה) כל העוסק בתורה יסורין בדלין ממנו. והיינו שהחוליים שראויים לבוא על מי שעוסק בתורה ובמצוות מחמת אופן התנהגותו, כשמקבל על עצמו את העול תורה ומצוות ואינו פונה לעסוק בדברים גשמיים להקל עצמו מן, על דברים אלו יש הבטחה מהקב"ה שלא ידאג מן כי בודאי ישמרהו הקב"ה.

אצל דוד המלך ההליכה לבתי כנסיות ומדרשות הביאו לו שמחה כמו הליכה למקום עידונים

אולם אצל דוד המלך היה עוד תוספת בענין זה, שאמרו עליו במדרש 'שהיו רגליו מוליכות אותו, ודרשו כן ממה שאמר דוד 'ואשובה רגלי אל עדותך', ולכאורה היה די לומר 'ואשוב אל עדותך', והיינו שיאמר שאף שבתחילה חשב לילך למקומות של עידון, לבסוף החליט שאינו צריך לכך מחמת שיש לו שמירה מאת הקב"ה וכמו שנתבאר מדברי הפסוק 'אם שמוע תשמע וגו' כל המחלה וגו' לא אשים עליך, ומפני מה אמר 'ואשובה רגלי'. מתוך דקדוק דברי דוד המלך אלו, דרשו במדרש שהיו רגליו מוליכות אותו, וזה מה שאמר דוד 'ואשובה רגלי' שמחמת התנהגות רגלי השבתי עצמי לילך לבית המדרש ולא למקומות אחרים.

והיינו משום שנמשך מעצמו לבית המדרש ולבית הכנסת, וביאור הענין כמו שמצינו בענין יעקב אבינו שאמר הכתוב (בראשית כט, א) 'וישא יעקב רגליו, וכתב רש"י שמשנתבשר בשורה טובה נעשה קל ללכת. וכאילו הלכו רגליו מעצמם ע"ש. כך גם אצל דוד המלך, שהכניס בטבעו הנאה ושמחה מהתורה, שגרם לו שהרגיש שבטבעו שהולך לבתי מדרשות ובתי כנסיות יש לו כל כך שמחה והנאה מהתורה, עד כדי כך שרגליו נעשים קלים בעת שהולך שם, ורגליו מוליכות אותו בעצמם לשם. ומחמת כן הבין שאין לו צורך כלל בכל אותם עידונים שעושים שאר מלכים, כי על ידי העסק שלו בתורה שמביא בלבו שמחה חשק והנאה, יצא מכל המחלות שעלולים לבוא עליו מחמת טרדת המלוכה, שהעסק בתורה מסלק ממנו את כל הדאגות. (זרע שמשון פרשת בחוקותי אות א)

הוצאת הגליון והפצת לזכות

לברכה ולהצלחה דניאל אודי בן דגינה מלכה שיזמה מקיבוץ טטס לבימה והצלה שיזמה דשמיא בלי גבול וסדה ופרטי יסה וקדישת צפונה ונעמה	לברכה ולהצלחה מדרכני בן דחל להצלחה גדולה ברכה וישועה קרובה מתוך אושר ועושר	לעילוי נשמות האשה החשובה מרת ברכה איידל דחל בת הרב חיים יעקב ישראל זילברברג ע"ה נלב"ע ע"ה שני של חג השבועות ז' סיון תשס"ב ת.ג.צ.ה.	לרפואה שלימה משה יונתן שמואל בן קדן לרפואה שלימה ובריאות איתנה וחזרה טהורה לליבו	לרפואה שלימה אליהו דפאל בן שמחה לרפואה שלימה ובריאות איתנה במהרה בתוך שאר חולי ישראל
---	---	--	---	---

כבד את אביך > < לא תחמוד

יתפרש על פי מה שמצינו בגמרא (ע"ז ה. א.) אמר ריש לקיש באו ונחזיק טובה לאבותינו שאלמלא לא חטאו, אנו כמי שלא באנו לעולם. ופירש"י, שכל זמן שהם קיימים אין אנו חשובים כלל. וי"ל שלכך הזהיר נגד כבוד את אביך ציווי לא תחמוד, לרמוז שלא יחמוד את מיתת אביו בשביל כבודו. ולפי"ז יש לומר עוד, דזהו הטעם הנכון למה הוצרך הכתוב לכתוב דוקא במצות כיבוד אב ואם שכר של אריכות ימים, אף על פי שמצוה זו חמורה מאד והשווה הקב"ה כבוד האב לכבוד המקום, כי רצה לומר לאדם שאל ידאג משום כבודו שנחסר על ידי אביו, וידע האדם שאם יכבד את אביו יאריכו ימיו ויתארך גם כן כבודו, ומה שיפסיד על ידי ימיו של אביו שיצטרך לעסוק בכבודו ולכבדו, אדרבה ירוויח יותר על ידי שיכבד את אביו כי בכך יתארכו ימיו. (זרע שמשון פרשת יתרו אותיות כב - כו)

מתן תורה

עשרת הדברות היו כתובים חמשה כנגד חמשה

במדבר (שמו"ר מז, ו) עשרת הדברות היו כתובים חמשה על לוח זה וחמשה על לוח זה. נמצא שהיו כתובים חמשה כנגד חמשה וכדלהלן: אנכי - לא תרצה, לא יהיה לך - לא תנאף, לא תשא - לא תגנוב, זכור את יום השבת - לא תענה, כבד את אביך - לא תחמוד, ונראה שיש לקשר בדרך רמז כל דיבור כנגד הדיבור שמכוון אליו.

אנכי > < לא תרצה

דבמאמר 'אנכי ה' אלוקיך' בא גם להזהיר את האדם שישתדל לכוון בתפילתו, שתפילה בלא כוונה כגוף בלא נשמה, וזה נרמז במאמר 'אנכי ה' אלוקיך' עפ"י מה שמצינו בגמרא (ברכות כח, ב) דאמר רבי יוחנן בן זכאי לתלמידיו כשאתם מתפללים דעו לפני מי אתם מתפללים. ולכך 'אנכי' מכוון כנגד 'לא תרצה' שעון רציחה הוא מה שמוציא את הנשמה מהגוף וזה ממש כעין תפילה בלא כוונה.

ועוד יש לומר דמה שגרם לבני ישראל שיעשו את העגל ויעברו על 'אנכי ה' אלוקיך', לא היה זה רק מפני שהרגו לפני כן את חור ועברו על 'לא תרצה'.

מצרים נקראת מבית עבדים מפני שהמצריים היו עבדים ליוסף

וגם לפי זה יש לפרש הפסוק 'אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים' (שמות כ. ב), דקשה מה צורך לומר מבית עבדים, ומלבד מה שדרשו רז"ל (עיין ילקוט שמעוני יתרו רמז רפ"ו), יש לומר שאם היה אומר 'אשר הוצאתיך מארץ מצרים' ותו לא, היה מקום להקשות ולמה הוציאם אם הטומאה גברה בהם כדכתיב (יחזקאל טז, ז) 'ואת ערום ועריה', ותיריך 'מבית עבדים' כבר היו המצריים עבדים ליוסף ומה שקנה עבד קנה רבו, ומשום הכי לא יכלה הטומאה לשלוט עליהם כל כך והוציאם בדין. (פרשת שמות אות ד)

זכור את יום השבת <

> לא תענה ברעך עד שקר

השבת היא אות בין הקב"ה לישראל, והשבת היא זכר לבריאת העולם שנברא במאמר ומי שמדבר שקר פוגם את מאמר פיו ואינו יכול להעיד על השבת.

ועוד שהאמת מקיים את העולם והשקר מכלה את העולם, ולכך מי שהוא דובר שקרים אינו יכול להעיד על השבת שהיא זכר לקיום העולם.

ולפי זה יובן מה שמצינו (מסכת דמאי פ"ד מ"א ובפירוש הרע"ב) שעם הארץ אימת שבת עליו, ובשבת אינו חשוד לשקר עי"ש. ולא מצינו דבר זה בשאר עבירות, ועל כרחק צריך לומר שעבירה זו חמורה מאד בעיניהם לעבור עליה בשבת, לפי שכנגד 'זכור את יום השבת' יש את הציווי של 'לא תענה ברעך עד שקר'.

לא יהיה לך > < לא תנאף

יש לפרש עפ"י הידוע מחז"ל שמי שעובר על זנות מוליד בנים זרים שמכעיסים לבוראם. ועוד שמצינו שהעבודה זרה נקרא זנות בפסוק (דברים לא, טז) 'וזנה אחרי אלהי נכר הארץ' וממילא חזינו שב' עבירות הללו אחד הם.

לא תשא > < לא תגנוב

יש לפרש עפ"י מה שכתב רש"י (ויקרא יט, יא מחז"ל) דמי שגונב סופו לישבע לשקר. ועוד שאמרו בגמרא (נדרים ז, ב) שבכל מקום שהזכרת ה' מצויה עניות מצויה, ומי שמזכיר שם ה' לשוא גורם עניות לעולם. ונמצא עובר בלא תגנוב שגונב טובה מן העולם, וזהו אורך הגלות.

אם בא חמדה לחברו מחפציו אין הברכה יכולה לחול

אותו דבר ששלט בו העין וחמדו, מקרי שבאת לאדם תקלה על ידו ודינו כעצי אשרה, ומשום הכי אין ראוי שתחול עליו הברכה אלא אדרבא ראוי לקללה, ולפיכך אין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין דוקא. (פרשת אחרי עניי תשובה אות ג)

מוקד זרע שמשון: 02-80-80-500 לקבלת הגליון לשלוח למייל: zera277@gmail.com או באתר: zerashimshon.com

יוצא לאור ע"י זרע שמשון ע"ר 580624120 ארה"ק הרב ישראל זילברברג 05271-66450

ארה"ב הרב מנחם בנימין פאשקעס: 347-496-5657 Zera Shimshon C/O B Paskesz 1645 48 ST Brooklyn NY 11204 mbpaskesz@gmail.com

זרע שמשון ע"ר 580624120

ניתן להשיג את הספר 'זרע שמשון' בארה"ק: 05271-66-450 בארה"ב: 347-496-5657

ניתן לשלוח תרומות והנצחות ולע"נ ולקחת חלק בהוצאות והפצת הגליונות והספרים

ניתן להפקיד בבנק מרכנתיל (17) סניף 635 מ.ח. 71713028 ע"ש זרע שמשון כמו"כ ניתן לתרום ככרטיס אשראי

זכות הצדיק ודברי תורתו הקדושים יגן מכל צרה וצוקה, ויושפע על הלומדים ועל המסייעים בני חיי ומזוני וכל טוב סלה כהבטחתו בהקדמת ספריו